

Sygn. akt: III U 118/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2015 r. w O.

sprawy z odwołania Z. P.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania Z. P.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 05.01.2015r. **znak** (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje Z. P. prawo do emerytury rolniczej począwszy od dnia 10.12.2014r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05.01.2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił Z. P. prawa do emerytury rolniczej.

Z. P. wniósł odwołanie od tej decyzji. Podniósł, że zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, że Z. P. nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, gdyż jego żona jest współwłaścicielką w 1/4 nieruchomości o pow.8.84ha i zdaniem organu rentowego nie mogła tego wydzierżawić bez zniesienia współwłasności czy fizycznego wydzielenia konkretnych działek.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. i W. P. (1) są małżeństwem. Przy czym pozostają w nieformalnej separacji. Od około 7 lat mieszkają osobno, w różnych miejscowościach.

Małżonkowie P. są współwłaścicielami nieruchomości rolnej o pow.1,79ha, którą wydzierżawili umową z dnia 10.12.2014r. synowi A. P. na okres 10 lat.

Ponadto W. P. (1) ma majątek odrębny w postaci udziału $\frac{1}{4}$ w nieruchomości rolnej położonej w K. o pow.8.84 ha. Pozostały udział $\frac{3}{4}$ jest własnością J. P., który w całości użytkuje tę działkę. W latach 2010-2014 pobierał na nią dopłaty z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Także w 2015r. to on złożył kolejny wniosek do (...). Działkę tę J. P. użytkuje samodzielnie, jak właściciel, nie dopuszcza W. P. (1) do użytkowania tej działki. J. P. zainicjował w 2011r. sprawę o zasiedzenie tej działki. Sprawa jest w toku.

Z. P. dnia 14.10.2014r. ukończył 60 lat, a dnia 17.12.2014r. złożył wniosek o emeryturę rolniczą.

Zaskarżoną decyzją z dnia 05.01.2015r. Prezes KRUS odmówił mu prawa do emerytury rolniczej, gdyż uznał, że skoro jego żona W. P. (1) jest współwłaścicielką gospodarstwa rolnego w $\frac{1}{4}$ części, to Z. P. nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

zeznania świadków: J. P. (k.38v) i W. P. (2) (k.38v) oraz zeznania odwołującego Z. P. złożone w charakterze strony (k.38v), informację z (...) (k.13 akt IIIU 243/15), dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego w Pułtusku INs 59/11 (ICa 216/14) oraz w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach rentowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z **art.19 ust.2** ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.1403 ze zm.) - emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)osiągnął wiek 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2)podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3)zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

W niniejszej sprawie spór dotyczył jedynie kwestii, czy Z. P. zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Z analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że Z. P. od chwili zawarcia z dniem 10.12.2014r. umowy dzierżawy z A. P., zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Jak bowiem wynika z zeznań świadków oraz odwołującego – od tego momentu nie ma w posiadaniu żadnego gospodarstwa rolnego, nie hoduje zwierząt, nie prowadzi produkcji roślinnej.

Organ rentowy odmówił Z. P. prawa do emerytury z uwagi na fakt, że jego żona W. P. (1) jest współwłaścicielką nieruchomości rolnej. Jednakże z zeznań świadków oraz odwołującego jednoznacznie wynika, że W. P. (1) nie prowadzi działalności rolniczej na nieruchomości w K., której jest współwłaścicielką w $\frac{1}{4}$. Z zeznań świadków J. P. i W. P. (1) wynika, że nieruchomość tę w całości użytkuje J. P.. Nie dopuszcza W. P. (1) do żadnych czynności przy tej działce, nie pozwala jej na korzystanie z plodów tej działki, to on pobiera dopłaty na tę działkę od 2010r. J. P., pragnąc uzyskać tytuł własności na całą działkę, zainicjował w 2011r. sprawę o zasiedzenie.

Sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków. J. P. nie ma żadnego interesu w składaniu zeznań korzystnych dla odwołującego. Takiego interesu nie ma także W. P. (1), która od wielu lat pozostaje z mężem w nieformalnej separacji. Nadto ich zeznania znajdują potwierdzenie w treści dokumentów znajdujących się w sprawie o zasiedzenie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Pułtusku (INs 59/11), a aktualnie na skutek wniesionej apelacji – przed Sądem Okręgowym w Ostrołęce (ICa 216/14) oraz w informacji nadesłanej przez (...).

W tym miejscu podnieść należy, że definicja prowadzenia działalności rolniczej zawarta jest w **art.6 pkt 3** w/w ustawy. Zgodnie z nim – jest to działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej, rybnej i leśnej.

Zatem okoliczność, że W. P. (1) jest współwłaścicielką nieruchomości rolnej, uprawniałaby zdaniem Sądu organ rentowy do uznania, że prowadzi ona działalność rolniczą, o ile w dalszym ciągu prowadziłaby działalność produkcyjną określoną w art.6 pkt 3. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 06.05.2004r. (II UZP 5/04 OSNP 2004r nr 22, poz. 389), gdzie stwierdził, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art.6 pkt 3 nie ulega zawieszeniu na podstawie art.28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. Z kolei w uzasadnieniu Sąd podniósł, iż porównanie ustępów 1 i 4 art.28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie może polegać na zestawianiu pojęcia „prowadzenie (kontynuowanie) działalności zarobkowej” z pojęciem „własności lub posiadania gruntu”, gdyż są to pojęcia nieprzystawalne. Zawieszenie wypłaty świadczeń nie dotyczy osoby jedynie posiadającej majątek nieruchomy w postaci gospodarstwa rolnego, lecz tylko takiej, która prowadzi gospodarstwo rolne, które powinno przynosić i z reguły przynosi jej dochód. Posiadacz gospodarstwa rolnego, który utracił możliwość jego prowadzenia i uzyskiwania tą drogą środków utrzymania, zachowuje prawo do świadczeń w pełnej wysokości. Taki sam pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 08.12.2004r. (III Aua 598/04 Apel. Warszawa 2005 nr 4, poz. 16), w którym stwierdził, że zawieszenie wypłaty emerytury rolniczej nie dotyczy osoby jedynie posiadającej gospodarstwo rolne, ale tylko takiej osoby która gospodarstwo rolne prowadzi i gospodarstwo to przynosi jej dochód.

Wprawdzie orzecznictwo to dotyczy problematyki zawieszenia części uzupełniającej emerytury lub renty rolniczej, lecz znajduje także w pełni zastosowanie w przedmiotowej sprawie, albowiem istota problemu sprowadza się do interpretacji, jak należy rozumieć pojęcie „zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej”.

Nadto rozstrzygając przedmiotową sprawę, Sąd miał na uwadze orzecznictwo koncentrujące się na pojęciu „prowadzenia działalności rolniczej”. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29.09.2005r. (I UK 16/05) stwierdził, że prowadzenie działalności rolniczej w rozumieniu art.6 pkt 1 powoływanej ustawy oznacza prowadzenie na własny rachunek przez posiadacza gospodarstwa rolnego działalności zawodowej, związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem.

Wobec powyższego okoliczność, że W. P. (1) jest współwłaścicielką nieruchomości rolnej – pozostaje bez znaczenia, skoro nie prowadzi na niej działalności w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej, rybnej i leśnej. Ponadto – co wydaje się być najistotniejsze w przedmiotowej sprawie – małżonkowie P. od około 7 lat pozostają w nieformalnej separacji. Nie mieszkają razem, nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Tym bardziej odwołujący nie pracowalby na gruncie należącym do majątku odrębnego W. P. (1). Jak wynika z zeznań świadka J. P. – stosunki pomiędzy nim a Z. P. są dobre. Co niewątpliwie wynika także z faktu, że Z. P. nie podejmuje żadnych działań, aby na spornym gruncie pracować.

Natomiast Z. P. zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej z dniem 10.12.2014r. Wówczas przekazał ziemię, której jest współwłaścicielem, w umowę dzierżawy. Od tej pory nie prowadzi żadnej działalności rolniczej.

Mając to na uwadze, Sąd przyznał Z. P. prawo do emerytury rolniczej od dnia 10.12.2014r., uznając, że z tym dniem spełnił wszystkie wymogi z art.19 ust.2 w/w ustawy.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na mocy **art.477¹⁴§ 2 kpc** zmienił zaskarżoną decyzję.